

Warszawa, 14 kwietnia 2024 r.

Dr hab. Katarzyna Kopczewska, prof. UW
Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski

RECENZJA

wniosku habilitacyjnego dr Alicji Olejnik

W dniu 26 lutego 2024 r. Komisja Uniwersytetu Łódzkiego ds. stopni naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse powołała mnie na recenzenta, wyznaczonego przez Radę Doskonałości Naukowej, dorobku naukowego dr Alicji Olejnik z Uniwersytetu Łódzkiego. Habilitantka wnioskuje o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse w oparciu o cykl publikacji.

Habilitantka jest doświadczonym pracownikiem naukowym, od 20 lat zatrudniona na Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym w Katedrze Ekonometrii Przestrzennej, najpierw jako asystent (2004-2009) i potem do dziś jako adiunkt (od 2011). W ramach zatrudnienia Habilitantka realizuje wszystkie obowiązki ustawowe: dydaktyczne, badawcze i organizacyjne. Dorobek ilościowy Habilitantki jest przyzwoity. Habilitantka, po uzyskaniu stopnia doktora w 2010 roku opublikowała (samodzielnie lub ze współautorami) 25 artykułów naukowych i cztery monografie. Były one cytowane przez innych badaczy 595 razy wg Google Scholar i 37 wg Scopus i Web of Science. Z siedmiu artykułów zgłoszonych jako osiągnięcie naukowe, trzy [nr 2,5,7] zostały opublikowane w czasopiśmie należącym do top25% najlepiej cytowanych (Scopus Q1), dwa [nr 1,3] w czasopiśmie należącym do Scopus Q2, jeden w czasopiśmie ze Scopus Q4 [nr 4] i jeden [nr 6] w czasopiśmie tam niesklasyfikowanym.

Badania Habilitantki dotyczą działalności wydziału i katedry w których pracuje – czyli ekonometrii przestrzennej stosowanej do problemów ekonomicznych. Temat osiągnięcia naukowego zgłoszonego do awansu zawodowego – *Znaczenie efektów przestrzennych w innowacjach, produkcji i produktywności regionów Unii Europejskiej* – bardzo dobrze oddaje charakterystykę cyklu publikacji.

Wymagany ustawowo ‘znaczny wkład Habilitanta w rozwój dyscypliny’ oceniam przez pryzmat następujących kryteriów:

- **trwałość** – przydatność prac wykraczająca poza krótki kilkuletni okres
- **uniwersalność** – znaczenie prac w różnych kontekstach ekonomiczno-społecznych, prace w pełni i przydatne zrozumiałe dla międzynarodowych odbiorców
- **unikatowość** – wprowadzenie znaczącej nowości do literatury; odkrycie czegoś, co nie było znane; pokazanie zjawisk, których istnienia nie mieliśmy świadomości
- **samodzielność** – gotowość do prowadzenia rozwoju naukowego młodej kadry naukowej (magistrantów, doktorantów) i umiejętność prowadzenia samodzielnie badań
- **ważność** – postrzeganie przez środowisko naukowe prac naukowych i pomysłów naukowych jako ważnych dla nauki; zdolność pozyskiwania grantów naukowych w prawdziwie konkurencyjnym środowisku; cytowania prac w środowisku międzynarodowym
- **uczciwość** – prowadzenie badań w sposób wysoce etyczny, przejrzysty, bez ulegania pokusom oportunistycznym czy podążania drogą na skróty

W świetle tych kryteriów dokonam oceny przedstawionego dorobku naukowego Habilitantki. W pierwszej części przedstawię ocenę artykułów wchodzących w skład cyklu publikacji, zaś w drugiej części dokonam oceny pozostałych elementów dorobku Habilitantki. W części trzeciej przedstawię ocenę realnego wkładu tegoż dorobku w naukę.

1. Szczegółowa ocena wkładu w naukę cyklu publikacji

We wszystkich zgłoszonych w ramach cyklu artykułach Habilitantka ma wiodącą lub równorzędną rolę, w wielu z nich występuje jako pierwszy autor. Artykuły tworzą spójny i logiczny cykl, który realizuje program badawczy Habilitantki. Publikacje są zbudowane wokół tematyki innowacyjności i wzrostu i silnie odnoszą się do metodologii ekonometrii.

Artykuł [1] Olejnik, A., Żółtaszek, A., Olejnik, J. (2021). *Spatial Solution to Measure Regional Efficiency – Introducing Spatial Data Envelopment Analysis*. *Economy of Regions*, 17(4), IF=0,5, IF5=0,4, punktacja MNiSW/MEiN: 70 pkt.

Artykuł opublikowany w rosyjskim czasopiśmie naukowym, indeksowanym międzynarodowo. Wartość dodana publikacji polega na uwzględnieniu opóźnień przestrzennych (średnia z regionów sąsiedzkich) jako nakładów w modelu obwiedni (*Data Envelopment Analysis, DEA*) estymowanym na regionach Unii Europejskiej. Autorzy dodają wybrane zmienne opóźnione przestrzennie, zaś kryterium doboru stanowi wyraźna autokorelacja przestrzenna mierzona statystyką I Morana. Badanie dotyczy ochrony zdrowia, gdzie nakładami jest zamożność (PKB PPP per capita) i ochrona zdrowia (liczba lekarzy per capita i łóżka szpitalne per capita), zaś wynikiem (produktem) zachorowalność na wybrane choroby. Konstatacje metodologiczne z badania są nowe i ważne dla polityki regionalnej, a zarazem intuicyjne: klasyczna metoda DEA stosowana do regionów nie doszacowuje efektywności ze względu na istniejący przepływy międzyregionalne (spillover) – w przypadku nie-przestrzennej analizy dane nakłady jednego regionu wykorzystane w produkcji wyników sąsiedniego regionu są traktowane jako stracone dla bazowego regionu. Jednak w kontekście całkowitego rozwoju społecznego tak nie jest. To badanie pokazuje, że uwzględnienie interakcji przestrzennych, naturalnych w rzeczywistym życiu i nieoczywistych w wielu metodach ilościowych, może znacząco przekłamywać wyniki i rzutować na decyzje i prowadzone polityki. Artykuł był cytowany 7 razy (Google Citations), co jest w miarę dobrym wynikiem w czasie dwóch lat od publikacji.

Artykuł [2] Żółtaszek A., Olejnik A. *Regional effectiveness of innovation: leaders and followers of the EU NUTS 0 and NUTS 2 regions*, 2021, *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, IF=2,542, IF5=2,395, punktacja MNiSW/MEiN: 100 pkt.

Artykuł wykorzystuje metodologię przestrzennego podejścia do DEA wprowadzoną w artykule [1] do badania efektywności w innowacyjności 261 regionów Unii Europejskiej. Jako nakłady uwzględnione są zatrudnienie w sektorach high-tech i nakłady B+R, zaś jako wyniki patenty oraz PKB, wszystkie zmienne per capita. Wyniki pokazują, podobnie jak w artykule [1], że przestrzenne DEA jest bardziej dostosowane do modelowania zjawisk, w których obserwowana jest autokorelacja przestrzenna. Pokazana jest różnica w efektywności liczonej na poziomie regionów i krajów – poziom regionalny jest bardziej zróżnicowany, a przez to silniej oddaje nierówności międzyregionalne. Autorzy konkludują, że

dzięki metodzie DEA udało się wskazać liderów i naśladowców w innowacyjności. Szkoda, że definicja obu grup nie została lepiej uzasadniona i przedyskutowana – a artykule liderzy to regiony o najwyższej efektywności wynikającej z DEA, zaś naśladowcy to regiony o niższej niż pełna efektywności – nie jest to zupełnie oczywiste. Przedstawione w artykule porównania międzyokresowe pokazują, że luka efektywnościowa między regionami rośnie. Jest nieco zaskakujące, że w artykule nie odniesiono się do problemu niedoszacowania efektywności, który został ujawniony w tekście [1]. Artykuł był cytowany 9 razy (Google Citations), co jest w miarę dobrym wynikiem w czasie dwóch lat od publikacji.

Artykuł [3] Olejnik A., Żółtaszek A., *Tracing the Spatial Patterns of Innovation Determinants in Regional Economic Performance*, 2020, *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, IF=0,6, IF5=0,8, punktacja MNiSW/MEiN: 40 pkt. (100 pkt.)

Artykuł wykorzystuje podobne dane jak teksty [2] i [4] – dane nt. regionalnej innowacyjności dla 261 regionów w UE. Od strony teoretycznej, metodologicznej i analitycznej artykuł niewiele wnosi – wykorzystuje dobrze znane proste statystyki (I Morana, bivariate local Moran) oraz model ekonometryczny Spatial Durbin Panel model. Autorzy jako wyniki ilustrują na mapie efekty stałe dla krajów z modelu panelowego dla regionów. Całość artykułu opiera się na raczej prostej regresji na kilku zmiennych, a wnioski z artykułu są dość oczywiste: istotność efektów stałych krajowych, istnienie wzorców przestrzennych czynników innowacji, ponad-graniczne przepływy innowacji, międzyregionalne zróżnicowanie wskaźników innowacyjności. Artykuł był cytowany (efektywnie) 1 raz (Google Citations), co pokazuje bardzo słaby wpływ na naukę.

Artykuł [4] Olejnik A., Olejnik J., *Increasing returns to scale, productivity and economic growth – a spatial analysis of the contemporary EU economy*, 2019, *Argumenta Oeconomica*, IF=0,516, IF5= 0,625, punktacja MNiSW/MEiN: 15 pkt. (100 pkt.)

Artykuł wykorzystuje podobne dane jak teksty [2] i [3] – dane nt. regionalnej innowacyjności dla 261 regionów w UE. Celem artykułu jest ocena występowania mechanizmu znanego jako prawo Verdoorna – sytuacji, w której produktywność pracy rośnie proporcjonalnie do pierwiastka produkcji, co określane jest jako rosnące korzyści skali. Autorzy wykorzystują przestrzenny model panelowy ze stałymi efektami na kilku poziomach agregacji ('stare' i 'nowe' kraje UE, regiony i kraje) – koncentrują się na oszacowaniach współczynnika przy zmiennej 'stopa wzrostu produkcji' w modelu objaśniającym stopę wzrostu produktywności, kontrolując kapitał ludzki i poziom technologii. Wyniki nie są oczywiste. Po pierwsze współczynnik przestrzenny rho z modelu opóźnienia przestrzennego jest istotny, co interpretowane jest jako istnienie interakcji regionalnych, jednak powiązane z nim efekty pośrednie (spillover) dla badanego współczynnika są nieistotne, co z kolei interpretowane jest jako 'stabilność rosnących korzyści skali' – są to wyniki mocno dyskusyjne. Po drugie, modele ekonometryczne a-przestrzenne w sytuacji występowania interakcji przestrzennych typowo przeszacowują współczynniki w modelach (tzw. *overbias*), natomiast Autorzy piszą o ryzyku niedoszacowania (*underestimation*) współczynników w sytuacji pominięcia efektów przestrzennych – nie została podjęta dyskusja tego fenomenu. Po trzecie, Autorzy wyjaśniają przyczynę sprzecznych wyników w prezentowanym badaniu, co nie ułatwia oceny jakie te mechanizmy są w rzeczywistości. Dużo bardziej spójne są współczynniki przy zmiennych kontrolnych – istotne ogółem i w wymiarze przestrzennym, podobnie jak efekty stałe na różnych poziomach. Całe badanie jest powtórzeniem wcześniejszych podobnych badań – re-

estymacją modelu w wersji przestrzennej dla wybranego terytorium w wybranym czasie. Artykuł był cytowany (efektywnie) 2 razy (Google Citations), co pokazuje dość słaby wpływ na naukę.

Artykuł [5] Olejnik A., *Using the Spatial Autoregressively Distributed Lag Model in Assessing the Regional Convergence of Per-Capita Income in the EU25, 2008*, Papers in Regional Science, Wiley, IF=2,186, IF5=2,878 MNiSW/MEiN: lista A 10 pkt. (70 pkt.)

To dość stary tekst, opublikowany przed uzyskaniem stopnia doktora (pytanie, czy powinien być włączony do oceny w kolejnym postępowaniu awansowym). Tekst wykorzystuje podobne dane jak teksty [2], [3] i [4] – dane dla regionów UE dotyczące PKB, stopy wzrostu pracy, kapitału i technologii, inwestycji i kapitału ludzkiego, dla roku 2004. Autorzy stosują modele ekonometrii przestrzennej do oceny procesu konwergencji dochodu na poziomie regionalnym dla różnych form równania (SADL - spatial autoregressively distributed lag model, SEC - spatial error correction model, SBA - spatial Baardsen model). Wnioski z artykułu dotyczyły istotności zmiennych i jakości modeli. Trudno jest ocenić artykuł z perspektywy czasu – podejście badawcze zmieniło się znacząco przez ponad 15 lat. W momencie publikacji był to tekst dość innowacyjny. Duża liczba cytowań – 80 wg Google Scholar pokazuje, że tekst miał znaczenie dla rozwoju dyscypliny.

Artykuł [6] Olejnik A., Olejnik J., *An Alternative to Partial Regression in Maximum Likelihood Estimation of Spatial Autoregressive Panel Data Model, 2017*, Przegląd Statystyczny, punktacja MNiSW/MEiN: 14 pkt. (40 pkt.)

Jest to techniczny tekst stanowiący wkład w rozwój metod estymacji ekonometrycznych przestrzennych modeli panelowych, będący alternatywą dla popularnej procedury 'odśrodkowania' (demeaning) w ramach regresji częściowej (*partial regression*). Artykuł stanowi generalizację propozycji Lee i Yu (2010) i wykazuje, że proponowana metoda może być stosowana szerzej niż sądzili Lee i Yu (2010). W części empirycznej Autorzy korzystają z danych jak w artykułach [2], [3], [4] i [5]. Wyniki estymacji modelu o postaci jak w artykule [4] są ogólnie zbliżone do referencyjnych z typowych modeli, jednak przedstawiona metoda pozwoliła uzyskać lepsze oszacowania zmienności współczynników. Pomimo, że artykuł stanowi ciekawe rozwiązanie metodologiczne, nie został zauważony w świecie naukowym i nie został zacytowany przez innych badaczy ani razu przez 7 lat.

Artykuł [7] Olejnik J., Olejnik A., *QML estimation with non-summable weight matrices, 2020*, Journal of Geographical Systems, Springer, IF=2,417, IF5=2,402 punktacja MNiSW/MEiN: 70 pkt.

Jest to artykuł opublikowany w czasopiśmie o wysokiej reputacji międzynarodowej. Jest to techniczny tekst, stanowiący podobnie jak artykuł [6] wkład metodologiczny w rozwój ekonometrii przestrzennej. Dotyczy zdjęcia założeń w kwestii sumowalności (wierszami / kolumnami) macierzy wag przestrzennych. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy wykorzystywana jest macierz odwrotnej odległości, która z natury rzeczy nie jest sumowalna wierszami do 1 (inaczej niż macierz wspólnej granicy). Autorzy przedstawiają dowody w świetle teorii ekonometrii, które wykazują właściwe zachowanie estymatorów w nowych warunkach poluzowanych założeń. Artykuł przedstawia zarówno dowody teoretyczne, jak i symulację Monte Carlo, których wyniki jednoznacznie wykazują, że proponowane podejście może stanowić ciekawe rozwiązanie metodologiczne. Artykuł był cytowany 5 razy (Google Citations), co jest umiarkowanie dobrym wynikiem.

* * *

Ogólna ocena cyklu publikacji jest pozytywna. Choć artykuły są zróżnicowanej jakości i mają zróżnicowany wkład w naukę, jednak łącznie, także poprzez synergię, budują znaczący wkład w przestrzenne modelowanie innowacyjności. Różnorodność tematyczna świadczy na korzyść Habilitantki – jest ona w stanie prowadzić zarówno badania empiryczne, jak i teoretyczne. Należy podkreślić bardzo dobre zakotwiczenie artykułów w teorii ekonomii i międzynarodowej literaturze. Habilitantka potrafiła znaleźć i wypełnić luki badawcze, a stawiane pytania badawcze były ważne z perspektywy rozwoju gospodarczo-społecznego, jak również naukowego postępu.

2. Ocena dorobku naukowego Habilitantki

Granty naukowe

Ważnym elementem weryfikacji jakości pomysłów badawczych jest uzyskanie grantów naukowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych w procedurze konkursowej, które oceniane są przez niezależnych ekspertów i klasyfikowane jako ciekawe i ważne. Habilitantka była kierownikiem grantu NCN OPUS 2 pt. „Wielowymiarowe autoregresyjne modele przestrzenne - metody i zastosowania”, w efekcie którego Habilitantka powstało kilka ciekawych publikacji: przynajmniej 4 opublikowane i kilka złożonych do czasopism do recenzji (https://projekty.ncn.gov.pl/index.php?projekt_id=171127). Tematyka grantu wpisuje się w długookresowy program badawczy Habilitantki będący zgodny z tematyką zgłoszonego do awansu cyklu. Habilitantka była także wykonawcą (stanowisko ekonometryka) w dwóch projektach finansowanych przez ministerstwo (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej / Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej). Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitantka była głównym wykonawcą była w grantie promotorskim oraz ekonometrykiem-wykonawcą w projekcie na zamówienie Rządowego Centrum Studiów Strategicznych. Wzmiankowane granty miały charakter badawczy, zaś rola Habilitantki w ich pozyskaniu i realizacji była znacząca. Moja ocena wymogów habilitacyjnych w tym kryterium jest pozytywna.

Cytowania

Habilitantka wykazała znaczącą liczbę cytowań - 595 bez autocytowań i 656 z autocytowaniami wg Google Scholar i 37 wg Scopus i Web of Science (bez autocytowań). Jednak szczegółowa analiza pokazuje, że 451 cytowań Google (z 656) dotyczy podręcznika pod redakcją B.SucHECKIEGO, gdzie Habilitantka była współautorką (1 z 5) dla 3 z 10 rozdziałów, zaś kolejne 16 cytowań jest zdublowanych dla wyodrębnianego rozdziału z tej książki (Miary i testy statystyczne...). Pozostałe cytowania to 189, które można lepiej przypisać do dorobku naukowego Habilitantki, co nie jest dobrym wynikiem. Niepokoi także stale spadkowy trend cytowań w ostatnich latach – od 81 cytowań w 2017 do 30 w 2023. Moja ocena wymogów habilitacyjnych w tym kryterium jest słabo pozytywna.

Internacjonalizacja

Habilitantka wykazała przyzwoitą międzynarodową aktywność naukową. Wielokrotnie brała udział w konferencjach międzynarodowych z referatem. Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka wzięła udział w 6 konferencjach zagranicznych (głównie sieci naukowej European Regional Science Association (ERSA) i stowarzyszenia Spatial Econometrics Association) oraz w 14 konferencjach krajowych, zaś

przed uzyskaniem stopnia doktora uczestniczyła w 3 konferencjach zagranicznych, 4 krajowych i 2 szkołach letnich. Widać nieco słabnącą aktywność konferencyjną w ostatnich latach.

W ostatnich kilku latach w ramach współpracy międzynarodowej habilitantka prowadziła wspólne badanie z dr Selin Özyurt (European Central Bank), którego efektem będzie publikacja oczekująca na druk w czasopiśmie *Economy of Regions*, z prof. Anilem Bera (University of Illinois Urbana-Champaign), z którym pracują nad wspólnym tekstem oraz badaczami z Przykarpackiego Narodowego Uniwersytetu im. Wasyla Stefanyka na Ukrainie, którego efektem jest publikacja w *Mathematical Modeling and Computing*.

Habilitantka nie odbyła stażu naukowego – wzmiankowany jako staż we wniosku awansowym wyjazd był udziałem w organizowanej co rok szkolnej letniej ekonometrii przestrzennej, co więcej wyjazd odbył się przed uzyskaniem stopnia doktora. Podobnie Habilitantka sprawozdaje udział w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych raportując uzyskane przez doktoratem stypendium ze środków Marie Curie Action na udział w szkole letniej organizowanej przez ERSA.

Habilitantka należy od wielu lat do międzynarodowych sieci naukowych: od 2007 roku do międzynarodowej organizacji skupiającej ekonometryków przestrzennych (Spatial Econometric Association), od 2008 roku do międzynarodowej organizacji skupiającej regionalistów (European Regional Science Association) oraz od 2017 roku do międzynarodowego towarzystwa skupiającego ekonometryków (The Econometric Society). W 2018 w ramach współpracy z Baltic University Programme (BUP) Habilitantka współprowadziła szkolenie pt: "Spatial Interactions in Regional Development".

Habilitantka recenzowała tylko dla kilku międzynarodowych czasopism: *Regional Studies*, *Papers in Regional Science*, *Regional Science and Urban Economics*, *Empirical Economics*, *BMC Public Health*, *Journal of Spatial Econometrics*. Nie podano liczby wykonanych recenzji, nie są one także dostępne w WoS czy ORCID. Wykonała także recenzje dla trzech krajowych czasopism: *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, *Czasopismo geograficzne. Polskie Towarzystwo Geograficzne* oraz czasopisma z macierzystej uczelni *Acta Universitatis Lodzensis Folia Oeconomica*.

Moja ocena wymogów habilitacyjnych w tym kryterium jest słabo pozytywna.

Dydaktyka

Habilitantka dość ogólnie przedstawiła swoją dydaktykę. Podała liczbę 28 przedmiotów, w tym 7 o charakterze autorskim i 9 w języku angielskim, koordynowała 7 przedmiotów. Wiadomo, że prowadzi przedmioty w języku angielskim: *Econometrics*, *Labour Market Analysis*, *Spatial Analysis*, *Spatial Economic Analysis*, *Local and Regional Modelling*, *Course on Creativity*, *Course on Creativity and Innovation*, *Innovation, Knowledge Flow and Worker Mobility*, oraz w języku polskim: *Ekonometria przestrzenna*, *Ekonometria i prognozowanie gospodarcze*, *Analiza i prognozowanie popytu*, *Ekonometria*, *Ekonometria przestrzenna i wielowymiarowa analiza porównawcza*, *Analizy przestrzenne*, *Modele w gospodarce przestrzennej*, *Ekonometryczne modele regionów*, *Metody klasyfikacji i wielowymiarowa analiza porównawcza*, *Statystyka ekonomiczna i społeczna*, *Statystyka*, *Kreatywność i innowacje*, *Seminarium licencjackie*, *Seminarium magisterskie*, *Matematyka*, *Matematyka z elementami analizy finansowej*, *Budowanie potencjału sektora publicznego*, *Ubezpieczenia gospodarcze z elementami aktuariatu*, *Banki danych i regionalne systemy informacji ekonomicznej*.

Nie jest jasne, jak bardzo zróżnicowane są kursy. Nie jest znany wymiar godzin, poziom studiów (I / II stopień), czy zajęcia są współprowadzone, przez ile semestrów były prowadzone. Tematy zajęć

brzmia podobnie, trudno ocenić ich meritum. Wiadomo, że zajęcia prowadzone były dla kierunku Gospodarka Przestrzenna, Inwestycje i Nieruchomości, Logistyka, Finanse i Bankowość, Analityka Gospodarcza na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym oraz na Wydziale Zarządzania

Habilitantka deklaruje, że była promotorką 54 prac licencjackich i magisterskich (łącznie) i wykonała 33 recenzje. Nie wiadomo jak zostały ocenione prace, czy prace były napisane jako artykuły naukowe oraz czy były zgłaszane do konkursów na najlepsze prace.

Moja ocena wymogów habilitacyjnych w tym kryterium jest umiarkowanie pozytywna.

Pozostała działalność naukowa i około-naukowa w kraju

Habilitantka była wielokrotnie członkiem komitetu organizacyjnego konferencji międzynarodowej organizowanej na jej macierzystej uczelni. Habilitantka jest od 2017 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Statystycznego. W latach 2019-2021 była redaktorem tematycznym w czasopiśmie z macierzystego wydziału (*Acta Universitatis Lodzensis. Folia Oeconomica*). Habilitantka wzięła udział w 12 szkoleniach z dydaktyki i/lub oprogramowania specjalistycznego. Należy to ocenić pozytywnie.

Działalność ekspercka i popularyzatorska

Habilitantka była zaangażowana w wykłady w ramach Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, jak również wykłady w ramach inicjatywy Uniwersytet Zawsze Otwarty oraz zajęcia wyjazdowe w ramach projektu Szkoła patronacka dla liceum w Sieradzu. Należy to ocenić pozytywnie.

Pozostałe publikacje

Artykuły naukowe: Habilitantka przed uzyskaniem stopnia doktora opublikowała samodzielnie cztery artykuły w języku polskim w czasopismach o lokalnym zasięgu. Trudno zweryfikować te teksty, gdyż nie są one nawet indeksowane przez Google Scholar. Po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała w latach 2013-2023 samodzielnie lub wspólnie 11 tekstów, zarówno w języku polskim, jak i angielskim, w przeważającej części w czasopismach o zasięgu lokalnym, które przyniosły łącznie tylko 16 cytowań (bez autocytowań) wg Google Scholar. Ocena w tym kryterium jest słabo pozytywna.

Monografie – (współ)autorstwo, (współ)redakcja, (współ)autorstwo rozdziałów: Habilitantka jest współautorką czterech monografii (jedna przed doktoratem) z zakresu ekonometrii przestrzennej i modelowania regionalnego. Była także autorką lub współautorką 11 rozdziałów w monografiach (z tego 8 przed doktoratem). Wszystkie monografie i rozdziały zostały opublikowane w języku polskim. Ocena w tym kryterium jest pozytywna.

Niepełny dorobek

- Brak uczestnictwa w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych o charakterze badawczym.
- Brak udziału w kształceniu kadr akademickich - Habilitantka nie była promotorem pomocniczym w przewodach doktorskich.

3. Realny wkład Habilitantki w naukę

Dorobek Habilitantki – istotny wkład w naukę – oceniam według opisanych wcześniej kryteriów:

Kryterium	Sposób oceny	Ocena
trwałość	przydatność prac wykraczająca poza krótki kilkuletni okres	Ocena średnio-wysoka Kilka prac Habilitantki, głównie tych dotyczących metodologii, ma trwały charakter – te prace z perspektywy czasu nie zdezaktualizowały się. Nieco gorzej wypadają prace empiryczne, których trwałość i przydatność jest raczej niska.
uniwersalność	znaczenie prac w różnych kontekstach ekonomiczno-społecznych, prace w pełni i przydatne zrozumiałe dla międzynarodowych odbiorców	Ocena wysoka Habilitantka publikuje najczęściej na danych dla całej Unii Europejskiej, które są dość uniwersalne i szeroko rozumiane. Tematy wzrostu i rozwoju gospodarczego są dość czytelne dla wielu odbiorców, co czyni prace empiryczne uniwersalnymi. Nieco inny wymiar uniwersalności mają prace teoretyczne pisane językiem matematycznym – ich zrozumiałość dla matematyków jest dużo wyższa niż dla osób bez wykształcenia matematycznego.
unikatowość	wprowadzenie znaczącej nowości do literatury; odkrycie czegoś, co nie było znane; pokazanie zjawisk, których istnienia nie mieliśmy świadomości	Ocena średnio-niska Szczegółowe omówienie artykułów zgłoszonych w cyklu pokazuje, że w opublikowanych tekstach nowości są umiarkowane – nie są to badania przełomowe. W przeważającej części badania Habilitantki mają charakter korekcyjny wobec innych tekstów – rozwijające, generalizujące czy oceniające dane podejście badawcze znane wcześniej.
samodzielność	gotowość do prowadzenia rozwoju naukowego młodej kadry naukowej (magistrantów, doktorantów) i umiejętność prowadzenia samodzielnie badań	Ocena średnia Habilitantka w przedstawionym cyklu oraz dodatkowym dorobku udowodniła, że jest w stanie przeprowadzić badania samodzielnie lub w zespole. Oświadczenia współautorów pokazują, że rola Habilitantki w tworzeniu prac była wiodąca. Jednak trudno ocenić, czy Habilitantka jest liderem zespołu badawczego, czy też są to role równorzędne. Jednak spadkowa tendencja popularności i przydatności naukowej prac habilitantki będzie stanowić pewien problem w dobrym prowadzeniu i rozwoju młodej kadry naukowej.
ważność	postrzeganie przez środowisko naukowe prac	Ocena średnia

	naukowych i pomysłów naukowych jako ważnych dla nauki; zdolność pozyskiwania grantów naukowych w prawdziwym konkurencyjnym środowisku; cytowania prac w środowisku międzynarodowym	Habilitantka poprzez zdobycie grantu NCN w prawdziwym konkurencyjnym środowisku wykazała, że jej badania są ważne. Jednak przeciwna ocena nasuwa się w świetle liczby i dynamiki cytowań.
uczciwość	przewodzenie badań w sposób wysoce etyczny, przejrzysty, bez ulegania pokusom oportunistycznym czy podążania drogą na skróty	Ocena wysoka Habilitantka w miarę uczciwie przedstawiła wnioski awansowe, jak również etycznie i rzetelnie podchodzi do prowadzonych badań.

Całość dorobku można ocenić jako bilans mocnych i słabych stron (w tabeli poniżej).

Bilans mocnych i słabych stron wniosku wraz z szansami i zagrożeniami (SWOT)

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - starania o zaistnienie w międzynarodowym obiegu i próby międzynarodowej współpracy naukowej - specjalizacja naukowa w ekonometrii przestrzennej wykorzystywanej do modelowania szeroko rozumianego rozwoju regionalnego - umiejętność samodzielnego i zespołowego pisania tekstów naukowych - umiejętność kierowania zespołem badawczym i skutecznego aplikowania o granty potwierdzona grantem NCN - trwałość prac opublikowanych kilka lat temu - bardzo dobre ugruntowanie teoretyczne prowadzonych badań - zaangażowanie się w promocję nauki poza uczelnią (tzw. 3 misja) 	<ul style="list-style-type: none"> - brak prawdziwej rozpoznawalności międzynarodowej potwierdzonej cytowaniami czy uznaniem ze strony międzynarodowego środowiska naukowego - brak bardzo innowacyjnych badań uznanych przez międzynarodową społeczność - słabe zaangażowanie w promowanie kadr (niska liczba wypromowanych prac magisterskich, brak zaangażowania w promowanie doktorów) - brak stażu naukowego w innej instytucji naukowej - słabe zaangażowanie w międzynarodowe recenzje dla topowych czasopism naukowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobry warsztat, który daje potencjał na publikacje w czołowych czasopismach naukowych - dobrze pokierowane działania naukowe, przy widocznej skrupulatności i rzetelności badawczej Habilitantki, mogłyby się przełożyć na ciekawe projekty badawcze 	<ul style="list-style-type: none"> - stale spadająca roczna liczba cytowań pokazuje, że tematy badawcze podejmowane przez Habilitantkę nie są atrakcyjne dla środowiska naukowego – wymaga to refleksji nad prowadzonym tematem i sposobem badań - stałe wykorzystywanie danych na wysokim poziomie agregacji (dane regionalne) było ciekawym podejściem kilkanaście lat temu,

	jednak obecnie nie wzbudza zainteresowania w środowisku - obecne badania regionalne, miejskie i przestrzenne wykorzystują dane niższej granulacji, a co za tym idzie inny warsztat metodologiczny, konieczne jest 'dogonienie świata'
--	---

Moja całościowa ocena dorobku dr Alicji Olejnik jest pozytywna. Uważam, że na bazie przedstawionej dokumentacji Habilitantka zasługuje na nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse, zgodnie z wymogami ustawowymi.

/dr hab. Katarzyna Kopczewska, prof. UW/